

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN DAILY NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN DAILY NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Antradienis, Rugpjūčio-August 12 d., 1924

437

No. 194

Maskva kurstanti karą Balkanuose

Aliantai su Vokiečiais sutaria Dawes'o programu

Bostone susreikavo 3,500 rubų siuvėjų

Maskva stengiantis sukurti Balkanuose karą

VIENA, rugp. 11. — Laikraštis Wiener Journal skelbia — tatau patvirtina ir Austrijos valdininkai, — kad Viena esanti centras komunistų darbuotės Balkanuose. Maskviškiai esą tam tyčia paskyrę 40 milijonų aukso rublių (120 milijonų dolerių) pinigų kurstyti Balkanų valstybėse neramumą, sukilimus, išsukti tuo būdu naują karą ir, galų gale, pasaulinę revoliuciją.

Rusų bolševikų valdžia laikosi dabar tos teorijos, kad be karo — pasaulinei revoliucijai įvykti nėra galimybės. Revoliucija Vokietijoje nepavyko, o iš jos maskviečiai laukė labai daug: jie tikėjosi, kad įvykus revoliucijai Vokietijoje, butinai įsimaistytų aliantai, — kiltų naujas karas ir — visaprasitūmė revoliucija. Tos viltys tečiau neišsipildė ir rusų bolševikai savo domę atkreipė į derlingesnius karo dievadių laukus — į neramiasias Balkanų pusiasalio valstybes.

Siūnčia gabiausias savo propagandininkus

Nuo laiko, kai tarp Austrijos ir kusių tapo atseigtų sandykiai, maskviečiai ėmė siųsti Vienon gabiausias savo propagandininkus vesti propagandos darbui visoj Europoj, bet ypatingai Balkanuose.

Austrijoje tiek valstybės tiek sostinės vyriausybės stropiai jų veiklumą sekė ir dabojo. Keletą kartų bolševikų agentai buvo išguiti, bet nežinint to jie savo darbą taip sekmingai vedė, kad šandie padėtis Balkanuose darosi vis kritingesnė.

Pinagai Bulgarijos komunistams finansuoti visų pirma ateina Vienon, o jau čia jie, per užtikimus agentus, paskirstomi kur reikia.

Padėtis pasidarė taip rimta, kad Jugoslavijos ministerių taryba mano, jogei dabartinei Bulgarijos valdžiai grumoja didelis pavojus.

Balkanų komunistų komitetas Vienoj buvo suorganizuotas pabaigoje praeitų metų. Šios mėnesį policija užklupo jų centrą ir keletą agitatorių išvijo laukan. Tos organizacijos siulai iš Vienos eina į visas puses. Ir visi agitatoriai Bulgarijoje, Rumunijoje, Jugoslavijoje, Graikijoje, Čekoslovakijoje — visi jie laukia pinigų ir instrukcijų iš Vienos. Iš čia veikiausia pinigais remiamos ir Makedonijos komitadų bandos, kurios savo nuolatiniams puolimais grumoja suardytą tūk. Balkanuose.

MADISON, Ill., rugp. 11. — Penki plėšikai šandie vidudienį padarė puolimą Tri-City State banko. Grumodami revoliucijos banko tarnautojams, jie pasiėmė 7,500 dolerių ir, sėdę automobiliu, paspruko.

Aliantai ir vokiečių ekspertai sutaria Dawes'o programu

Visi delegatai pilni vilties, kad konferencija duos geriausių vaisių.

LONDONAS, rugp. 11. — Šandie pavakary Francijos premjeras Herriot turėjo konferenciją su Vokietijos užsienio ministeriu Stressemannu Ruhro evakuavimo klausimu.

LONDONAS, rugp. 11. — Pranešama, kad tarptautinės konferencijos aliantų ir vokiečių ekspertai pilnai susitaukė dėl Dawes'o plano vykdymo programos.

Francijos premjerui grūžas su kabineto pritarimu jo Ruhro evakuavimo politikai, visuose atžijo naujų vilčių, kad konferencija duos geriausių vaisių.

Šį rytą visi "keturiolikos dižiulių" — aliantų ir vokiečių delegacijų lyderiai buvo susirinkę Anglijos ministerio pirmininko rezidencijoje — 10 Downing street — išklauyti p. Herrioto pranešimo iš jo atlankų Paryžiu, o taip jau pasitarti dėl palikimo aliantų geležinkelio tarnautojų Vokietijai linijose. Pastarasis klausimas taip ankštai surištas su Ruhro evakuavimu, kad veikiausia juodu bus vienu kartu ir išspręsti, nors Ruhro klausimas ir neįeina į konferencijos programą.

Ruhro evakuavimo klausimas buvo Francijos ir Belgijos delegatų svarstomas šandie prieš pietus. Ligi jie tarpusavy tuo klausimu nesutars, bendro susirinkimo su vokiečiais nebus.

Ministeris pirmininkas Mac Donaldas pritarė premjerui Herriotui, kad prieš konferenciją pabaigą aliantų delegatai pasikeistų nuomonėmis su vokiečių delegatais dėl panaujinimo militarus kontrolės Vokietijai, kad tuo būdu būtų duotas užtikrinimas Francijai dėl jos saugumo.

Bostone kilo siuvėjų streikas

Darbą metė apie 3,500 siuvėjų; 50 siuvyklų švendia.

BOSTON, Mass., rugp. 11. — Šandie prasidėjo čia siuvėjų streikas. Streikuoja apie 3,500 vyrų ir moterų. Penkiasdešimt siuvyklų nedirba.

Darbininkai, kitaip negalėdami, nutarė streiko pagalba panaikinti "sweatshop'ės" rūbų siuvimo pramonę ir paversti samdytojus pasirašyti kontraktą, kad šapų darbas nebebus daugiau duodamas įprastiniams namus dirbti.

Francijos socialistų lyderis — ambasadorium Berline

Poincarininkas Margerie busias pakeistas socialistu Boncour'u

PARYŽIUS, rugp. 9. — Po premjero Herrioto pasikalbėjimo su Vokiečių užsienio ministeriu Stressemannu žadą įvykti svarbių diplomatinių permainų. Viena jų busianti ta, kad dabartinis Francijos ambasadorius Berline, p. Margerie, busias pakeistas p. Margerie — šalininkas Poincaré'o politikos Ruhre, o todėl busias pakeistas socialistu, grieštai tokiai politikai priešingu asmeniui. Ambasadoriaus vietai numatomas esąs šaunus socialistų oratorius ir stiprus p. Herrioto mėmėjas — Paul Boncour. P. Boncour kartu su vokiečiais dalyvavo steigime Antrojo Internacionalo, tautai jo paskyrimas ambasadorium Vokietijai būtų kaip ir įrodymas, kad Francijos premjeras nuširdžiai stengias dėl taikos. P. Boncour būtų vienintelis socialistas Francijos diplomatinėje tarnyboje.

Ačiu, nereikia

Nikaragua atmetė Jungtinių Valstijų pagalbą rinkimuose

MANAGUA, Nicaragua, rugpjūčio 9. — Nikaraguvai valdžia atsisakė priimti Jungtinių Valstijų valstybės departamento pasiūlymą duoti jai savo žvalgų ir 500 laivyno kareivių ateinančioms rinkimams prižiūrėti. Nikaraguvai valdžia pareiškė, kad ji pati turėsianti pakankamai pajėgų pridaboti tvarkos laike balsavimu.

REPUBLIKONŲ KONGRESAS MANAS UZ LA FOLLETTE'Ą

NEW YORKAS, rugp. 11. — Kongresmanas La Guardia, newyorkietis, išstojo iš republikonų partijos pareiškė, kad jis prisideda prie progresyviųjų ir remsis ateinančiais rinkimais La Follette'o-Wheelerio tikietą.

LA FOLLETTE'O MEDALIAI AUKOJANTIEMS KAMPANIJOS FONDAN

WASHINGTONAS, rugp. 11. — Po kelių dienų bus atlieta tūkstančiai bronzinių medalių su progresyviųjų kandidatų, La Follette'o ir Wheeler'o paveikslais. Medaliai yra maždaug kvoterio didumo. Jiems modelį darė žinomas skulptorius Gutzon Borglum, didelis La Follette'o draugas.

Medaliai bus duodami kiekvienam, kas rinkimų kampanijos fondui paaukos nemažiau kaip vieną dolerį.

8 ŽMONĖS ŽUVO PER KUNIJOS

DENVER, Colo., rugp. 11. — Laikė smarkios audros perkunas spyrė į fermerio Henry Kuns namus, netoli Thurman miestelio. Namuose buvę šeimos nariai ir keli svečiai, viso aštuoni asmenys buvo užmušti.

Tėvas ir sunus perkuno nutrenkti

RIDGEBURY, N. Y., rugp. 11. — Perkunui trenkus į fermerio Daniel Stablerio namus, pats fermeris ir jo keturiolikos metų sunus liko užmušti. Kiti du sunus buvo skaudžiai apdeginti, o jų dėdė apsvaigintas.

Lietuvos Pasiuntinio prisistatymas Prez. Coolidge'ui

P. Kazys Bizauskas, pakeltas Lietuvos Nepaprasto Pasiuntinio ir Igaloto Ministerio Amerikai rango, įteikė Prezidentui savo kredencialus.

WASHINGTONAS, rugp. 9. [Lietuvos Pasiuntinybė]. — Rugpjūčio 6 d. pusę trijų piet Prezidentas Coolidge iškilmingoje audijencijoje priėmė iš buvusio Lietuvos Atstovybės Charge d'Affaires, p. Kazio Bizausko, kredencialus, kuriais p. K. Bizauskas skiriamas Lietuvos Nepaprastu Pasiuntiniu ir Igalotu Ministeriu Amerikai. Kredencialai pasirašyti birželio mėn. 4 d. Lietuvos Prezidento A. Stulginskio ir kontrasignuoti buv. Ministerio Pirmininko ir Užsienio Reikalų Ministerio p. E. Galvanauko.

Įteikdamas kredencialus p. Amerikos Prezidentui naujai paskirtasis Lietuvos Nepaprastu Pasiuntinys ir Igalotasis Ministeris pasakė šitokią kalbą:

P. K. Bizausko kalba

Ponas Prezidente: Turiu garbės įteikti Tamstai, p. Prezidente, kredencialus, kuriais Lietuvos Prezidentas paskyrė mane Nepaprastu Pasiuntiniu ir Igalotu Ministeriu Jungtinėms Amerikos Valstybėms.

Šia proga naudojuos, p. Prezidente, kad Lietuvos Prezidento vardu išreikšti Tamstai jo augštos pagarbos ir nuosirdžiausių linkėjimų Jungtinių Valstybių laimė.

Asmeniškai teikia man didelio malonumo atstovauti atstatyti Lietuvos Respubliką Jungtinėse Valstybėse. Jungtinių Valstybių Vyriausybė suteikė didelės moralės pagalbos mano Vyriausybei, gal sunkiausių jos egzistavimo laikų, pripažindama Lietuvą de jure be jokių sąlygų. Jungtinės Valstybės visuomet buvo antroji tėviškė daugeliui mano tautiečių. Visi tie faktai stiprina ryšius tarp tų dviejų kraštų.

Per tą trumpą laiką, kuriuo man buvo pavesta Lietuvos Atstovybės reikalai, sunaudojau savo geriausias pastangas, kad sustiprinti draugiškus

Chicago ir aplinkė. — Federalis oro pranašas antradieniui pranašauja: Gražu; ne daug atmainos temperatūroje; vidutinis maingasis vėjas.

Vakar temperatūra vidutiniai siekė 70° F. Šandie saulė teka 5:32, leidžiasi 7:58. Mėnuo leidžiasi 3:21 ryto.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugp. 11, užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.57
Belgijos, 100 frankų	\$5.20
Danijos, 100 kronų	\$16.32
Italijos, 100 lirų	\$4.50
Prancijos, 100 frankų	\$5.73
Lietuvos, 100 litų	\$10.30
Norvegijos, 100 kronų	\$14.07
Olandijos, 100 florinų	\$39.16
Suomijos, 100 markų	\$2.54
Svedijos, 100 kronų	\$26.73
Šveicarijos, 100 frankų	\$19.03

santykius tarp Lietuvos ir Jungtinių Valstybių. Tolimesnis ir gilesnis išgyvendinimas to tikslo bus mano nuolatinis siekimas, kuriame, p. Prezidente, tikiuos galėsiu laukti iš Tamistos malonaus pritrimo ir stiprios ir draugingos paramos iš Tamistos Vyriausybės.

P. Coolidge'o atsakymas

P. Amerikos Prezidentas, priėmęs kredencialus, atsakė šitaip:

Ponas Ministeri: — Su malonumu priimu iš Tamistos rankų Lietuvos Respublikos Prezidento raštą, kuris akredituoja Tamistą kaip Nepaprastą Pasiuntinį ir Igalotąjį Ministerį prie Jungtinių Valstybių Valdžios.

Pastangos, Tamistos padarytos einant Charge d'Affaires pareigas, kad išlaikyti ir sustiprinti draugings santykius, taip laimingai esančius tarp dviejų Vyriausybių, yra užtikrinimu, kad Tamistos misijos reikalai Tamistos augštesniojo rangoje, kaip Nepaprasto Pasiuntinio ir Igalotojo Ministerio, bus vedami abiem Vyriausybėm patenkinamu būdu, ir aš busiu tikrai laimingas bendradarbiauti su Tamista kiekvieną tinkamą keliu siekiančiu prie naudingo tikslo.

Geri linkėjimai, kuriuos Tamista išreiškė Lietuvos Prezidento vardu yra augštai įvertinami, ir aš busiu dėkingas, jei Tamista busi taip geras užtikrinti ji, kad jie yra nuosirdžiausi grąžinami.

Tikėdamasis, kad Tamista rasi savo nuolatinį buvimą mūsų tarpe maloniu, aš esu laimingas suteikti Tamistai formalį pripažinimą Tamistos augštomis pareigoms.

Lietuvos Atstovybei suteikta Pasiuntinybės vardas

Po to buvo trumpas neoficialus pasikalbėjimas. P. Prezidentas ypatingai domėjosi Lietuvos ekonomine padėtimi. Gale buvo perstatytas p. Prezidentui Lietuvos Pasiuntinybės sekretorius, p. H. Rabavičius.

Šia proga pranešama, kad oficialiai nuo rugpjūčio mėn. 6 d. Lietuvos Respublikos Atstovybei suteikiama Pasiuntinybės vardas.

EUROPA PRADEDA PAMEGTI AMERIKOS TABAKĄ

Vokietija per metus suvartoja 23 milijonus Amerikos cigarečių.

WASHINGTONAS, rugp. 11. — Prekybos departamento pranešimu eksportas Amerikos tabako ir ypač cigarečių Europoje stipriai padidėjęs. Europiečiai imą labiau pamėgti Amerikos cigaretes nei Turkijos tabako gaminius. Viena tik Vokietija 1923 metais suvartojo 23 milijonus Amerikos cigarečių, palyginus su 12 milijonu 1919 metais. Kitose šalyse Amerikos tabako vartojimas padidėjęs beveik tolygioj proporcijoj.

Amerika gamina apie 35 nuoš. viso pasaulio tabako.

MEKSIKOS ŽUDEIKŲ BYLA. MEKSIKOS MIESTAS, rugp.

11. — Pueblaj prasidėjo byla žudeikų, nukovusių dvarininkę Evansienę, Anglijos pilietę. Du pašauktųjų tieson prisipažino dalyvavę žmogžudystėje ir išdavę dar kitu du savo sebrus. Pastaruosius pažino ir Evansienės palydovas John Straus, kurs laikė puolimo buvo taip jau sužeistas.

Tragedija Lietuvių šeimynoj

Julius Cigelis, degdamas pavydu, kad žmona važinėja su svetimu vyru, peršovė ją ir patsai nusižudė.

PITTSBURGH, Pa., rugp. 7. — Lietuvis Julius Cigelis, 35 metų, gyv. 2252 Valeria gatvė, Carrick priemiesty, pasidarė sau galą, o jo žmona, Marė Cigelienė, 28 metų, su persautu petim guli Southsidės ligoninėj.

Kaimynai pasakoja, kad Cigelienė buvus susidraugavus su vienu salūnininku iš Southsidės ir dažnai su juo naktimis važinėdavus. Vyras to nežinojęs, ir dagi netikėjęs savo draugams, kurie jam pasakodavę, kad Marė naktimis su salūnininku raudonu automobiliu važinėjanti po įvairias vietas.

Bet pagaliau jis nusitarė iširti dalyką — ėmė sekioti. Praeitą antradienį jis sugrižęs iš Pittsburgho pamatė salūnininką einantį iš jo namų prie savo automobilio. Cigeliui užvirė širdis. Parėjęs namo jis pareikalavo, kad žmona pasisakytų, ar tiesa, ką žmonės pasakoją apie jos draugavimą su salūnininku. Marė pasityčiodama iš jo tik nusiuko.

Ant rytojaus Cigelis vėl ėmė ją spirti, kad prisipažintų. Kilo karšti barnys.

Pagaliau Cigelis, nebesusivaldydamas, išsitraukė revolverį ir šovė. Marė krito ant grindų. Antrą šuvį Cigelis paleido į save ir krito negyvas.

Cigelienė betgi buvo tik sužeista petin. Po valandikės ji atsikėlė, pasiėmė ant rankų mažą savo dukrikę ir krauju tekdama išbėgo gatvėn. Kaimynai davė žinią policijai, kuri atvykus su ambulanšu sužeistąją nugabeno ligonėn. Daktarai sakė, kad ji pasveiksianti. Mažą gi Cigelių mergytę paėmė draugai globoti.

Skaitykit ir platinkit NAUJIENAS

50 Centų

Už Telegrafines Pinigų Perlaidas

Kitur už tokias pat telegramas reikia mokėti nuo \$1.75 iki \$6, kuomet per Naujienas galima pasiųsti už 50 centų beveik ar trumpas ar ilgas adresas, didelė ar mažą sumą.

Jums dabar nėra reikalo laukti mėnesį laiko, kol Jus giminės paims pinigus, kad per Naujienas galima nusiųsti į 3 ar 4 dienas, ir sulig Lietuvos pašto greitumu yra pristatomi žmonėms į visus Lietuvos miestelius.

Naudokitės Naujienų Telegramais, nes tai yra pigus ir greičiausias pinigų siuntimo budas.

Kam pertoli nueiti į Naujienų vyriausią ofisą, tie gali induoti pinigus pasiuntimui telegramu Lietuvon Naujienų autorizuotiems agentams:

BRIDGEPORT: AUŠRA: — 3210 South Halsted Street.

TOWN OF LAKE: BENOŠIAUS APTIEKA: 1616 West 47th Street.

ROSELAND: TUPIKAIČIO APTIEKA: 233 East 115th Street.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
Editor P. Strigaitis

1789 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8589

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
2c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, laikant
sakmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1789 So. Halsted St., Chicago
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8589

Esamosios kainos:
Chicagoje — paštui:
Metams \$8.00
Pusmetį 4.00
Tria mėnesiams 2.00
Vienam mėnesiui 1.50
Vienam mėnesiui .75

Chicagoje per naktelėjus:
Visa kopija 3c
Savaitė 18c
Mėnesis 75c

Avienvietos Valstijose, ne Chicagoje,
paštui:
Metams \$7.00
Pusmetį 3.50
Tria mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.25
Vienam mėnesiui .75

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusmetį 4.00
Tria mėnesiams 2.00
Pinigus reikia siųsti pašto
Ordere, kartu su užsakymu.

Herriot, pagrižęs Paryžiu seštadienį, raportavo ministerių kabinetui apie tarpalijantų konferenciją Londone ir apie savo planą Ruhro evakuacijos klausimui išspręsti. Visi ministrai parėmė jo nusistatymą ir sutiko, kad jisai padarytų su kitomis Santarvės valdžiomis ir su Vokietija tokias sutartis, kokias ras reikalingomis reparacijų su tvarkymui.

Europos spauda pažymi, kad ministerių susirinkime ešes smarkus ginčas tarpe Herriot'o ir militarizmo šalininkų, bet premjeras paėmęs ant jų viršų. Jo nuomonė esanti tokia, kad Francija turinti kaip galint greičiaus ištraukti savo kariuomenę iš Vokietijos, nes kitaip Vokietijos valdžia negalėsianti praversti reichstages ty įstatymų, kurių reikia Dawes'o reparacijų planui įvykinti. Francijos apsaugojimą nuo galimo ateityje Vokietijos puolimo Herriot pasiūlęs pavesti Tautų Sąjungai.

Sakoma, kad šitoki nusistatymą Francijos premjeras priėmęs po socialistų įtaka. Dešinioji spauda išreiskia net baime, kad Herriot visai nepataptų socialistų "vergu".

Kiek tame yra tiesos, sunku pasakyti, bet kad Francijos socialistai daro labai didelį spaudimą į radikalų valdžią, tame galima neabejoti. Jie yra pasiryžę kad ir čia dar taip pasiekti to, kad nacionalistinė Poincarė's politika būtų likviduota. Tą jie prie kiekvienos progos reiskia parlamente ir spaudoje, ir Francijos darbininkų masės remia juos šitame pasiryžime.

Kai premjeras Herriot atvyko iš Londono pasitarti su kitais valdžios nariais, tai Paryžiaus stotyje jam buvo padaryta tokia milžiniška demonstracija, kokios, kaip sako vienas korespondentas, senai nebuvo Francijos isto-

rijoje. Nesuskaitomos žmonių minios šaukė premjerui: "Tegyvuoja taika! Šalin Poincarė! Šalin Ruhro okupacija!"

Nenuostabu, kad p. Herriot, po šitos demonstracijos nuvykęs į ministerių kabinetą posėdį, atsisakė nusileisti maršalui Foch'ui ir gen. Nollet. Ir nenuostabu, kad šitie militaristai, matę savo akimis Paryžiaus žmonių upą, nuleido nosis.

Taigi išrodo, kad penkioliktoji po Versalės "taikos" konferencija, pagalios vis tik duos Europai taiką.

Jeigu ne socialistų laimėjimas Anglijoje ir Francijoje, tai ir ši konferencija nebūtų sutaukusi Europą. Ji dabar rengtusi prie naujo karo.

Apžvalga

TRYŠ FRONTAI

"Vienybė" rašo:

"Tautiečiams yra ta sunkenybė, kad jie turi savo priešus iš trijų frontų. Anaisiais metais tautiečiai turėjo savo priešus tik sulenkėjusių Romos katalikų gaivalą. Biskų vėliau prisidėjo socialistai. Dabar prisidėjo komunistai. Šitie pastarieji (7 "N." Red.) trys frontai yra internacionališki, nes tarp savęs kovoja, bet prieš lietuvybę visi iš vieno eina".

Net baisu darosi, skaitant tokius žodžius. Tik pagalvokite: lietuvybę gina viso tik viena partija, o prieš ją eina net trys partijos!

To ne gana. Tos priešingos lietuvybei partijos tolyn vis auga. Pradžioje buvo tik viena. Paskui atsirado antra. Paskui trečia... O lietuvybės gynybė, kaip buvo, taip ir tebėra vis ta viena sirata "tautiečių" partija!

Vienok, kaip ta patarlė sako, "vėniais nėra taip baisus, kaip ji malevoja". Ir Amerikos lietuvių judėjimo istorija nėra taip juoda, kaip ją piešia "Vienybės" editoriaus rašytojas.

Tiesą pasakius, jisai ją puseitinais sūfūseriavo — matyt, nepasirūpinęs gauti informacijų iš p. J. O. Širvydo, kuris, kaip po senas veikėjas, braides po visokių partijų vandenimis, gana gerai žino, kaip pas Amerikos lietuvius gimė įvairūs "istai" ir įvairūs "frontai".

Jeigu "Vienybės" editoriaus rašytojas būtų paklausęs "Vienybės" redaktoriaus, kaip atsirado dabartinė vienintėlė "lietuvių" gynyba, "tautiečių" partija, tai jisai būtų jam pirmiausia atsakęs štai ką:

— Tokios partijos visai nėra. Žodis "tautietis" reiskia priklausantį tai pačiai tautai, bendros tautos nari. Lietuviai visi lietuviai yra tautiečiai, nežiurint ar jie bus kurios nors partijos žmonės, ar ne. Tamsta, matyt, nori žinoti apie tautininkų, o ne apie "tautiečių" partiją.

Po to senis Širvydas būtų paaiškinęs tam nepatyrusiam rašytojui, kad tautininkų partija yra įsikurusi viso tik apie 10 metų atgal. Ji tuomet priėmė "krikštą", pasivadindama "Amerikos Lietuvių Tautine Sandara", ir programą, kurio autorius buvo p. Albinas Rimka. Jisai, beje, buvo Vokietijos vadinamųjų "revizionistų", t. y. dešiniųjų socialdemokratų, sekėjas. Tarpe lietuvių jisai mėgė paskleisti tas pačias idėjas, kurias Vokietijoje skleidė Davidas Bernšteinas ir Frankas. Pagrižęs į Lietuvą, p. Rimka irgi stengėsi sukurti "revizionistiskos" (dešiniojo socializmo)

spalvos partiją, ir tokia partija tenai atsirado po vardu "Socialistų Liaudininkų" (jie paskui pasivadino "Socialistais Liaudininkais Demokratais", o dar vėliau — "Valstiečiais Liaudininkais").

Sandariečių arba tautininkų partija Amerikoje tečiaus nebuvo nulieta vieno Rimkos. Ją sudaryti padėjo Širvydas, Šiupas ir daugelis kitų žmonių, senais gyvenusiu Amerikoje ir pergyvenusiu čionai tam tikrą "evoliuciją". Kokias gi idėjas turėjo jie?

Jie visi buvo laisvamaniai, savo laikų vedusieji smarkią kovą su katalikų kunigija ir bažnyčia. Laikui bėgant, jų entuziazmas laisvamanybei atšalo, ir ne vienas jų padarė taiką su kunigais (kai kurie net ir prie parapijų prisirašė dėl biznio). Sandaros kurimo metu tie žmonės, kurie sumanė kartu su Rimka organizuotis į atskirą partiją, jau buvo beveik visai atšadę aktingos propagandos už laisvamanybę. Jie daugiaus neapkenė socialistus, negu klerikalus.

Dauguma tarpe ty atšalusiu laisvamanių kitąsyk buvo socialistai, net socialistinio judėjimo vadai ir organizatoriai.

Dr. J. Šiupas buvo pirmutinis populerus socializmo agitatorius tarpe Amerikos lietuvių. Širvydas buvo vienas Lietuvių Socialistų Partijos Amerikoje (dabartinės L. S. S.) steigėjų ir pirmutinis jos oficialio organo ("Kovos") redaktorius.

Kai Šiupas susipyko su Širvydu 1905 m., tai jisai ėmė smarkiai kovoti prieš socialistus, ir priekaitis jiems "briežingumą tautai." Kai vėliau Širvydas susipyko su socialistais, tai ir jisai ėmė jiems daryti tokį pat priekaitą.

Šitie tat buvusieji socialistai, susidėję su smulkiai buržuazinio socializmo skelbėju, p. Rimka, ir įsteigę tautininkų partiją — Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą. Kaip matome, jos istoriją "Vienybės" rašytojas nupiešė visai atbulai.

Ji atsirado ne pirmiausia už socialistus, bet kuone visa dešimčia metų vėliau. Todel ne socialistai prisidėjo prie jos priešų, bet ji prisidėjo prie socialistų priešų.

Ji gimė ne iš "lietuviybės" idėjos. Tautinė lietuvių idėja buvo skelbiama daug pirmiausia, negu susiorganizavo tautininkų partija; ir, tiesą pasakius, tai idėja skelbti nereikia jokios partijos. Nes ją skelbia visos partijos, — kiekviena, žinoma, savotišku budu. Savo tautą patelti nori ir klerikalai, ir socialistai, ir komunistai, ir sandariečiai; tik tai jie nevienodai mano, kas yra gera tautai ir kaip to gerumo pasiekti. Klerikalai, sakysime, mano, kad lietuvių tautą turi valdyti kunigai, ir naturalus dalykas, kad jie remiasi tais elementais, kurie garbina kunigus.

Žmonės, kurie nesutiko su klerikalų idėja, kitąsyk skelbė laisvamanybę, (o ne "lietuviybę"). Bet laisvamanybė yra per daug siauras dalykas, kad galėtų atsakyti į visus tautos klausimus. Todel tie patys laisvamaniai ėmė, laikui bėgant, skelbti ir socializmą. Kuomet prie jų prisidėjo tie žmonės, kurie buvo apsipazinę su socialistiniu judėjimu kitose tautose, tai jie suformulavo naują programą Lietuvai, butent: kad Lietuva turi eiti prie darbininkų valdžios.

Kokią gi naują idėją paskelbė tautininkai? Kuomet Rimka rašė programą Tautinei Sandarai, tai jisai turėjo mintį, kad Lietuvą turi valdyti "darbo žmonės", t. y. ne vien darbininkai, bet ir ukininkai, ir smulkieji bizniečiai, ir inteligentai. Tai yra pusiau-socialistinis, pusiau-buržuazinis programąs. Lietuviškumo jame nėra nė per nago juodumą daugiaus, kaip klerikalų arba socialistų programuose. Tik jisai yra neaiškus, nes jisai nori sujungti į daiktą įvairias visuomenės klases, kurių reikalai yra priešingi vieni kitiems.

Rimkos partija Lietuvoje turėjo, pagalios atsižadėti savo socializmo ir pavirsti grynai ukininkų partija. Amerikos klerikaliečiai daro panašią evoliuciją. Visus darbininkiškus reikalavimus savo programoje jie padėjo ant lentynos, ir, kadangi stiprios lietuvių ukininkų klases čionai nėra, tai jie pavirto nežinia kieno partija. Kadangi ji nežino, už ką stoti, tai ji ir pasiėmė sau už obalsį "lietuviybę".

Tą obalsį sandariečiai vartoja delto, kad jie šiandien nebūteri jokios drąsesnės idėjos, už kurias jie pirmiausia kovodavo. Jie yra iš dalies laisvamaniai, iš dalies ne; iš dalies darbininkų draugai, iš dalies ne; iš dalies demokratai, iš dalies ne. Reiskia, jiems visi "geri", kurie lietuviškai šneka!

Keista tik tai, kad tai "visų lietuvių partija" tenka kovoti net ir tris frontus. Jeigu jau kovoti visviena tenka, tai ar ne tikslingiaus būtų stoti už ką nors atskaitis ir svarbaus visuomenės? Lietuvių kalbai pavojus juk negrėsia.

Nesmulkmenos

Seimo Pirmininkas kun. Staugaitis buvo Romoje. Jisai esąs gavęs Papos sutikimą skirti jį vyskupui. Staugaitis bus paskirtas Lietuvos Kariuomenės Vyskupui. Klerikalinis kariuomenės prasideda. Klerikalai remdamiesi davatėmis, zakrastijonais ir vargonininkais ieško jėgos. Kariuomenės Vyskupas bandys tą jėgą surasti Lietuvos kariuomenėje. Sakoma, kad kariuomenės švietimo skyrius teikia naujajam vyskupui. Nepadėję fašizmas, nepadės davatės ir nei kiek nepadės suklerikalinta kariuomenė. Vyrai, švieskie! Lietuvos jaunimą ir kariuomenės vyskupai neteks savo avinčių.

Prekybos Pramonės Bankas pasekė Tarptautinį Romano Banką. Jau antru kartą, šaukiami visuotinieji narių susirinkimai. Eina kalbų, kad kun. Valokaitis ir jo Ukio Bankas taipgi sergas. Klerikalų ekonomika duoda vaisių, begalo sunkių ir skaudžių visam kraštui vaisių. — K.

Kunigas

Lietuvoje Savivaldybių Rinkimai.

Rugsėjo 19-20 d. Lietuvoje eis rinkimai į savivaldybes. Šitie rinkimai tuo svarbus, kad jų vyriausis obalsis kova su Lietuvos klerikalizmu ir krašto burokratinimu. Lietuvos klerikalai prieš mėnesį pasiūlė visai panaikinti apskričių savivaldybes, dabar pasitenkino tik tuo, kad apskričių savivaldybes ir valstiečių vykdomuosius organus atidavė biurokratų — apskrities viršininkų global. Nekuriems rodosi, kad tai esąs laimėjimas, nes klerikalai atsisakė nuo visiško savivaldybių panaikinimo. Mums rodosi, kad tai yra pirmas klerikalų bandymas ir tik pradžia Lietuvos demokratijos teisių paniekimo.

Klerikalų puolimas tapo sustabdyta tik todėl, kad Seime jiems pastėjo keli s. d. frakcija ir kad krašte pakilo audra protestų prieš tokias klerikalų užgaidas. Susirinkus Seimui nepaprastose sesijose, pradėta svarstyti savivaldybių teisių siaurimo įstatymų sumanymai. Iš s. d. frakcijos šitoje sesijoje nedalyvauja pašalintais atst. Bieliniš — 10 posėdžių. Prasidėjus kovai su klerikalais dėl tų pačių savivaldybių pašalinimo atstovė s. d. frakcijos Purenienė 5 posėdžiams. Tai tik vaizdeliai. Esmeje kova klerikalizmu su Lietuvos demokratija.

Taigi savivaldybių rinkimai Lietuvoje įgauna ypatingos reik-

šmės ir turės ypatingą obalsių. Lietuvos kunigai pakankamai prisisteigę vienuolynų, davatkių, priperėję jezuitų ir kitokių ordenu, pačiupe savo įtakos klebonus ir visą dvasišką jerarchiją pakels prieš Lietuvos žmones visas tamsiąsias jėgas, jas organizuos, apgaudinės, kad tik apgautų, nesuipratusiuosius. Rinkimų kovon savo parama tešoja ir Amerikos pažangioji visuomenė. Galop, reikia pergalėti Romoje išperėtas klerikalų pinkles.

Be rinkimų į savivaldybes, Seimui ratifikavus Klaipėdos krašto sutartį, laukiame rinkimų Klaipėdos krašte į Lietuvos Seimą ir į Klaipėdos krašto Seimelį. Padėtis Klaipėdos krašte nepakenčiama. Klerikalai atidėlioja rinkimus bijodamiesi klaipėdiečių.

Iš Klaipėdos Lietuvos Seimui bus pasiūstas 6 atstovai. Jei visi išrinktieji bus prieš klerikalus, tuomet Lietuvos Seime klerikalų dauguma nustoja būti dauguma. Šito bijosi mūsų klerikalai, todėl vilkina ir siūnia kun. Krupavičių Klaipėdon neva iširti dalykų, bet ištikrųjų papirkti pažadais stambiuosius Klaipėdos krašto ukininkus. Krupavičius gavo ten pipirų ir grižo kaip musė kandęs. Štai šitokia padėtis susidaro dabar Lietuvoje. Amerikos lietuvių visuomenė turėtų daugiau ir daugiau kreipti domės į Lietuvos vidaus gyvenimo klausimus ir aktyviai padėti išvyti Lietuvos žmonėms kunigus ir jų pataikunus iš valdžios ir krašto politinio, ekonominio gyvenimo.

Mums soc. dem. teks rinkimose padėti visų pastangų, kad klerikalams būtų duotos paskutinis ar priešpaskutinis patepinimas. Taigi talkon į mūsų eiles! Kaunas 26-VI-24 m.

Šis tas iš Lietuvos gyvenimo

Senosios skolo. Teisėjų šališkumas. Žmonių vargas ir piktumas. "Bezzakonija".

Manau, nereik minėti, kiek laiko Lietuva gyvena nepriklausomu gyvenimu: tą kiekvienas atmenam. Taip pat nereik sakyti, kiek Lietuvos valdžia bei seimas išleido įstatymų. Kas besuskaitys, kiek ta valdžia ir seimas Lietuvos ukininkui bei darbininkui kainavo? Išleido įstatymų net tokių, kurių neberekėjo ir neberekės. Kiek bergždžiai besposėdžiaujant valdžios šulai kelinų nuplėšė, o ligi šiol nebeišleido tokio įstatymo, kuris Lietuvos gyventojams kaip duona, kaip saulės šviesa reikalingas. Tas įstatymas, tai senųjų prieškarinių skolų atlyginimo įstatymas. Yra skolos, yra reikalas jas atlyginti, bet nėra įstatymo. Kai nėra įstatymo, tai begėdis biurojio formoj pasireiškia teisėjų šališkumas, žmonėms vargas ir juos piktumas, o jau anot žmonių pasakos ta "bezzakonija" — bezzakonija, kokios turbut nuo pat pasaulio pradžios nebuvo! Senųjų skolų likvidavimo įstatymu visa Lietuva suinteresuota, visoj Lietuvoj delto įstatymo žmonės cypia, bet jų balso niekas neklausio, ir ne nori girdėti. Teisėjai teisdami daujausi neva rusų įstatymais, bet ir savo nuožiuras vartoja. O tų teisėjų nuožiuros — labai nevienodos ir gyventojus erzinačios. Sakysim Naumiesčio (Šakių apskr.) Teisėjas Grikietis už senosios skolos rusų 1 rublį priteisia 5 dabartinius litus. Sakų teisėjas Riabinas priteisia sulig rusų įstatymu — kiek ir kokiais skolieta, tiek ir tokiais atiduoti — reiskia rusiškais, kurie dabar be jokios vertės. Kaip byla apeliacijos keliu nueina į Mariampolės apygardos teismą, tai jis abejuj teisėjų nutarimus užtvirtina, t. y. to, kuris už 100 rusų rublių 500

litų priteisė, ir to, kuris už 100 rusų rublių skolos 100 rusų rublių arba tikrą sakant — nieko priteisė... Žmonėms labiausiai pikta iš tokios neteisybės.

Man pradėjus tą dalyką knaišyti, giliai knabinėti bei studijuoti, štai kas paaiškėjo: Teisėjas Grikietis prieš karą esąs išskolingęs žmonėms apie 30,000 rusų rublių; tai jis esąs suinteresuotas, kad už senąsias skolas kuodaugiausai gavus — 150,000 litų, tai jis ir įstatymą taip, kaip jam naudinga, supranta. O šakių ir kitų miestelių teisėjai, jei ne patis, tai jų tėvai bei giminės esą prieš karą pasiskolingę pinigų savo reikalams bei vaikams į moksles leisti, o dabar atėjus reikalui, kai skolas reikia atiduoti, tai jie akiai laikasi rusų įstatymo — "kokiais ėmėi, tokiomis ir atiduok". O Apygardos teismas — tas kaip koks negyvas balvonas ant sosto užkrištas sėdi ir automatiškai rankos mostelėjimu visas teisybes bei neteisybes laimina... Lietuvos laikraščiai, kaip prieš aukščiausią teisingumo įstaigą, prieš teismą nieko nerašo arba tikriaus sakant, bi-jo rašyti. Skundų ir prašymų niekas neklausio. Teisėjai saualioja. Gyventojai kenčia ir keikia. Ir as tam kaltas? Kalta Lietuvo krikščionių demokratų "bezzakonija".

P. b.

Pastabos.

Bolševikėlių komisari atkalbėję poterus St. Paul konferencijoj, matyti, prisakė tai daryti savo tavorščiams. Vėliau geras katalikas, iš Montello, Mass., nusiskundžia, kad jo būdingieji bolševikas pavogęs net keturis ražančius. Girdi, nupirkau vieną ražančių dingo, — antras — dingo ir t. t. Gi ketvirtą ražančių nupirkęs padėjo ant stalo ir dabojo, kas atsitiks. Dingo ir tas, bolševikui tam kambary buntant, kur ražančius buvo paliktas. Tada geras katalikas nuėjęs pas savo arklių klausti rodos. Arklys sužviegęs "nau-nau-nau". Prispyręs arkį į kampą sužinojo, kad ražančių pavogė bolševikas. Po to bolševikas papasakojęs, kad jis tuos ražančius dalinas savo tavorščiams: Džior-džiui, Maikiui ir kitiems.

Geras katalikas, matydamas, kad bolševikai atvirsta prie "dvasios šventos" kaltę dovanojęs.

"Draugo" K. P. (Kitchen Police) rašo, kad Y. M. C. A. yra slapta organizacija. Visai nestebėdina. Jeigu jis būtų turėjęs Jungtinių Valstijų kariuomenės nors Buck Private rangą, tai jis būtų, beabėję, matęs Y. M. C. A. Gi būdamas K. P., žinoma, to matyti negalėjo ir, jis, spregdamas sulig savęs, mano, kad ir kiti jos nematė.

Sakoma, kad nuo "senų laikų" Chicagoj yra surinkty aukų Vilniaus reikalams. Jos, kaip girdėt, pelija sudėtos kai kurių "patriotų" seifuose. Kad kartais ilgai bestovėdamos visai nesuveltyt.

Senovėje buvo vis tik geresni laikai negu dabar. Tėvas Kipras kalbėdamas Liet. Kat. kongresui sako: "Kristaus mokiniai tikrai suprattę savo Mokytojaus žodžius, paliko savo turtus, pačias su vaikais, ir mylimiausias ir sekė Jį". Tai buvo Kristaus laikas. Bet dabar, tu, žmogus, pabandyk palikti pačią su vaikais, tai pamatysi ką tau džioldžis pasakys.

— Genys.

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdieniais nuo 10 v. ryto iki 2 val. po piet.

Severos Gyduoles užlaiko
seimynos sveikatą.

DĖL NEVIRINIMO

stiprinimo nusilpnėjusių
ir stoko apetito vartok

SEVERA'S BALZOL.

Abelinas stiprintojas
vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paaugdo virinimą, reguluoja atidalinimus, stiprina organus prie normališkos veikmės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

GREITA KELIŲNĖ LIETUVON

White Star Line

Greičiausia kelinė Lietuvon.

N. Y. — Cherbourg — Southampton
Išplaukimai subatomis. Didžiausi laivai: Majestic, Olympic, Homeric. Greitai susisiekimas su Baltijos portais.

American Line

White Star Line

N. Y. — Plymouth — Southampton — Cherbourg — Hamburg
Paprasti išplaukimai. Puikūs, dideli, greitai laivai. Greitai susisiekimas su Baltijos portais.

RED STAR LINE

N. Y. — Plymouth — Cherbourg — Antwerp
Tankūs išplaukimai. Greitai kelinė. Nauji laivai.

Belgenland su lapland ir Zealand.
Viskas užkainama, privalti pasijimai. Geras maistas ir visi patogumai. Atsiskaitykite prie vietinių agentų arba

Pasazių Departamentas
127 So. State St., Chicago, Ill.

NEW YORK BREMEN

LITUVOS

per Bremeną
Labai dideli ir paranki
Vokiečių laivai

COLUMBUS

tik aštuonios dienos ant vandenio.

Svetimšaliai gyvenanti šioje šalyje gali atkankyti savo gimines Europoje ir sugrįžti į 12 mėnesių į Jungtines Valst. be įskaitymo kvoto.

Dėl informacijos kreipkitės prie vietinių agentų arba
100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

NORTH-GERMAN LLOYD

Wennersten's Bohemian Blend

WENNERSTEN'S
yra lengviau priręgti ir jis turi geresnį skonį. Jūs pamėgsite jį!

HENNING WENNERSTEN INC.
2960 LAWRENCE AVE., CHICAGO

Ar jūs žinote, kad

Tūkstančiai imigrantų iš Besarabijos yra pasiręgę važiuoti į Kanadą. Tiems imigrantams Kanada perstato labai puikų šalį, taip kaip Amerika perstato kitiems imigrantams. Ar jūs žinote, kad jūs galite turėti malonumą rųkdamas 100% grynąs turkiskų cigaretes, jei jūs rųksite Helmar. Kaip kiti, jūs džiaugsitės permaitinę j turkiskų.

CHICAGOS ŽINIOS

Plėšikai nušovė policistą

Policistas Harry Gaster, kurio jauna žmona laukiasi jau trečio kūdikio, kad užsidirbtų daugiau pinigų, persisamdė nuiekanu laiku, saugoti automobilius prie Dreamland šokių salės, prie Van Buren ir Paulina gatvių. Kad nors tuo būdu užsidirbtų daugiau pinigų didėjančiai šeimai.

Pereitą sekmadienį buvo pirmą jo darbo dieną prieš šokių salę, nes jis buvo liuosas nuo pareigų ėjimo policijoj. Jis atėjo apie 8 val. vakare pasirėdęs civiliniais drabužiais. Bevaikščiodamas aplink jis pamatė du vyrus bandant pavogti vieno automobilio batariją. Pamatę jį ateinant jie leidos bėgti, o jis juos vytyt. Užbėgęs už kampo plėšikai paleido vieną šovį ir policistas Gasper sukrito pervertas kulkos per širdį. Bet nors kulka perėjo per širdį, vienok jis įstengė išsitraukti savo revolverį ir pasikui į bėgančius plėšikus paleido tris švius. Gasper veikiai mirė, o plėšikai pabėgo.

Valiau suimta vieną žmogų, kurį sužeista atgabentį į pavyto ligoninę. Atvežusieji sakė, kad jį rado pašautą netoli šokių salės. Manoma, kad tai gali būti vienas plėšikų ir kad jį sužeidė policistas Gasper. Suimta ir daugiau nužimų asmenų.

Du žmonės užmušti

Pereitą sekmadienį nelaimėse su automobiliais liko užmušti du žmonės, Anton Lotza, 29 m., 8311 Burley Ave. karį užmušta Washington parke ir Benny Segar, 10 m., 1750 W. Taylor St.

Dvidešimt penki žmonės liko sužeisti nelaimėse, keli gal mirtinai. 17 žmonių liko sužeista trokui su 35 piknikieriais Milwaukee gatvė, prie Logan bulvario, įvažiuojant į telegrafo stulpą. Troko šoferis Stanley Bronski, 1209 W. Chicago Ave., tapo areštuotas.

Del šunies papiovė žmogų

Kada neturtingas pienininkas Guy Franklin, 2438 Taylor St., taisė garažiuje savo seną trokuią, prie jo priejo nepažystamas žmogus ir italų kalboje pareikalavo \$6. Negaudamas su juo susikalbėti, Franklin pasisaukė kaiminę Mrs. Rose Mattalla, kuri ir paaiškino, kad nepažystamas nori \$6 neva už Franklin šunies suplėšius kelines. Franklin atsakė mokėti. Nepažystamasis tada nusileido iki \$3, bet ir tada Franklin nesutiko mokėti. Tada nepažystamasis išsitraukė peilį, durė Franklinui po širdžia ir pabėgo. Franklin

klia neužilgo pasimirė paviato ligoninėje, palikdamas pačią ir devynis mažus vaikus. Policija ieško žmogžudžio.

Policistas negavo degtinės, sumušė aptiekorių

Pasak aptiekoriaus Claus Tonnesen, 6624 N. Clark St., Rogers Park, į aptieką atėjo girtas policistas Groark ir pareikalavo degtinės. Tonnesen pasisakė jos neturys, tada policistas išsitraukęs degtinės bonką ir kvietęs išsigerti. Aptiekoriui atsakius išliko ginčas, laike kurio policistas sumušė aptiekorių ir į jo sunų, kuris bandė užsistoti už savo tėvą, paleido vieną šovį. Betgi nepataikė ir kulka tik langą pervėrė.

Policistas gi pasakoja kitaip. Esą jis atėjęs į aptieką ir nusipirkęs degtinės bonkutę už \$6. Bet aptiekorius pažinęs jame policistą bandė degtinę atimti ir todėl jis turėjęs "nuraminti" aptiekorių ir jo sunų, kad tuo išgelbėjus nupirktąjį "įrodymą."

Pirmutinį Sykį!

"Rukiau visokius cigaretus, bet Turkiškų niekad. Pamačiau garsinant HELMARS ir ėmiau rukti Turkišką Tabaką. Supratau tada, ką praleidau ir dabar įvertinu savo rukymą labiau negu bile kada nors."

HELMARS padaryti iš gryo Turkiško Tabako, kuris minkštas, kvapnus ir saldus. Paprasti cigaretai turi tik truputį Turkiško Tabako ir pėkiauoti pundeliais. Tokie duoda tik daugumą, bet nieko daugiau.

HELMARS yra absoliutiškai grynai ir ipekiuoti ir kartono skrynutes, kad nelužytų ir užlaikytų gamtos skanų Turkišką kvepimą.

Kaip kiti, taip ir jūs džiaugsitės permaina į Turkiškus

Gamintojai augščiausios rūšies Turkiškų ir Egiptiškų cigaretų pasauly.

BOXES of 10 or 20

ELEKTRA

Elektra ir patalpa suvaidina į senus ir naujus namus, taipgi dirbavus. Čia arba ant išmokėjimo. Pirmutinį Lietuvių Elektrikos Korporacija Amerikoje THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc. A. BARTKUS, Pres. 1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago.

Lietuvių Rateliuose

Brighton Park

Viešas reikalavimas

Žemiau sekas reikalavimas yra statomas komisijai, kurią D. L. K. Keistucio Pašelp. Kliubas buvo išrinkęs sutvarkyti Dramos Skyrių, W. Stryguy įskundus, kad tame Skyriuje nesą tvarkos (apie tai ir pats W. Strygas kelis kartus rašė laikraščiuose).

Ta komisija per kelias savaites nieko Dramos Skyriuje netvarkė (nes ir nebuvo ko tvarkyti). Bet už trejetą savaitių po tos komisijos išrinkimo pasirodė Naujienose pora korespondencijų, su kuriomis ta komisija nieko bendra neturėjo. Vienok komisija ėmėsi jai nepavesto darbo — nagrinėti korespondencijas, ir tai ne visas, o tik tas, kurios, jų spėjimu, buvo mano rašytos. Komisija tuojaus

nusprendė, kad aš kaltas ir rugpiučio 3 d. Kliubo mėnesiniame susirinkime raportuoja iš savo darbuotės: "W. Strygas rastas nekaltu" (skundikas rastas nekaltas!), o Kasparaitis rastas kaltas rašinėjime Kliubą šmeižiančių korespondencijų (jo ko-

(Tasa ant 4-to pusl.)

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

1720 West Chicago Ave.

Tel. Haymarket 1105

Veda bylas visuose teismuose. Bendrovių teisės ir real estate — specialybė.

WILSON'S Fashion SHOE STORE

3235 S. Halsted St.

Vien tik Lietuvių krautuvė

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofisas kasdien, del gydymo chroniškų, nervų, kraujotakos, psichės ir šlapimo ligų.

10

privatinių gydymui kambarių

Cia atėję gaus geriausią Amerikonišką ir Europišką būdą gydymo. Didžia skaičius žmonių, gydymų kasdien per Dr. Ross, suteikia proga duoti geriausią medicalinę patarimą, žemiausia kaina. Jei mokėsite, gali kiekvienas išsėsti mokėti, taip kad nei vienas neraike lauja užmesti savo ligą.

Patarimas dykal. Žinokite apie savo tiesą. Visiškai slapstis yra užtikrinta.

Dr. B. M. Ross,

85 So. Dearborn Street, kampas Dearborn ir Monroe St. Crilly Building. Imkite elevatorių iki 5 aukšto.

Trisdešimt metų toje pačioje vietoje. Priėmimo kambarys 506 del vyrų. Priėmimo kambarys 408 del moterų. Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 1 val. deina. Penedėlioj, sereidė ir subatoje nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.

X-RAY EGZAMINACIJA \$1.00

Vyrai ir moterys ne žiurint kaip ilgai jų kenciatė ir ką kiti daktarai pasakė jums, atėkite ir tegul X-Ray pasakos tiesą. Moksliskas egzaminavimas su moderniu X-Ray prašalina klaidas — suteikia geras informacijas, nes yra matomi sergantis organai. Egzaminavimas nekenksmingas, neskaudus ir nereikia nusiminti rubu. Ar turite skaudama skilvį, krutinę, nugarą, galvos skaudėjimą, galvosukį, užkietėjimą vidurių, prastą apetitą, reumatizmą, asthmą, odos ligas, rapturą, inkstų arba skilvio ligas, nervingumą, chronišką arba privatiską ligą? Jei norite gerų pasekmių, atėkite tuojau. Visi vėliausi tiepai ir serum yra suteikiama, įskaitant "606 arba 914" nuo kraujo užnuodijimo.

"Kraujas yra gyvenimas". Intro-Venous įdėrkimas (į kraują), suteikia gerą pagalbą tukstandams serganciu. Pulkus gydymas bile nuo kojos ligos kur tik daktarai kraują. Nežiurint kiek jūs išleidote ir nieko negebėję, atėkite ir gaukite tiesą išgydymu. Atsineškite šį skelbimą su savim ir gausite dykal kraujo spaudimą išbandymą su X-Ray egzaminacija. Valandos nuo 9 ryto iki 6 vak. Penedėlioj, sereidė ir subatoj nuo 9 ryto iki 8 val. nedėlioj nuo 9 ryto iki 12 dien.

CHICAGO MEDICAL CLINIC Dr. R. G. McCarthy, 505 S. State St. kampas Congress, 2' augštas, Chicago, Ill.

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating

Kaiko lietuvis, lietuviškas visados patarnauja kuogeriausiai M. Yusha, 3228 W. 33-th St., Chicago, Ill.

NORĖDAMI PIRKTI, PARDUOTI AR MAITYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIANAS CO.

809 W. 35th St., Chicago

Tel. Boulevard 9611 ir 9774

PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.

Pasekmūngai siunčiam pinigus ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai

127 N. Dearborn St., Room 1111-12

Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:

3323 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 1310

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

A. A. OLIS ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001

Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6

Vakaraais

3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6705

6-8 v. v. apart Penedėlioj ir Pėtryčios.

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.

Telephone Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Sereidėj ir Pėtryčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduoant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS ADVOKATAS

Veda bylas visuose Teismuose. Egzaminuoja Abstraktus, Zadaus pinigus ir pardavimo Dokumentus ir įgaliojimus

7 South Dearborn Street

Telephone Randolph 3261

Vakaraais: 2151 West 22 Street

Telephone Canal 1497.

J. P. WAITCHES LAWYER Lietuvys Advokatas

Dienomis Room 514-516

127 N. Dearborn St.

Telephone Randolph 5584

Vakaraais: 10717 Indiana Ave.

Tel.: Pullman 6377

S. W. BANES, Advokatas

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.

Room 909 Chicago Trust Building

79 West Monroe Street, Chicago.

Telephone Randolph 2900

Rez. 3203 So. Halsted St.

Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestij:

Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 W. Washington St.

Cor. Washington & Clark

Namų Tel.: Hyde Park 3395

A. E. STASULANI ADVOKATAS

Ofisas:

911 Chicago Temple Bldg.

77 W. Washington St.

Tel. Central 6200

Cicero Penedėlioj vakare

1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036

Bridgeport kitais vakaraais

3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St. Room 520

Tel. Central 6390

Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago

Tel. Yards 4681

J. BUCERZAN ADVOKATAS

Notary Public

3405 Deodor Street

Phone: Indiana Harbor 279,

Indiana Harbor, Ind.

Plungimo ir Apšildymo Įrenginiai

Ofisio kainomis visiemis

Pigiai dabar radiatoriai ir boilerai. Jie bus brangesnis po mėnesio

sergimo. Suteikiame pinigų tiesiai

pirkėjams nuo mus.

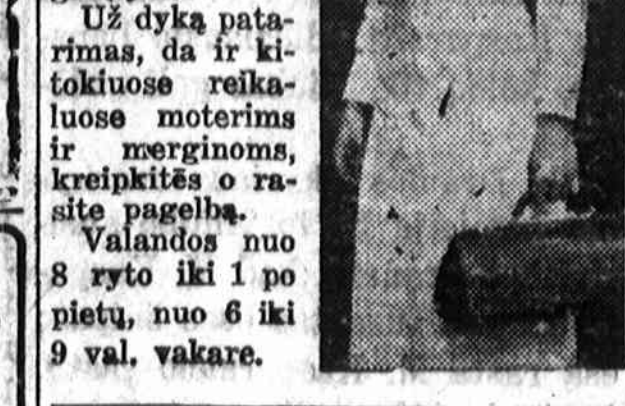
PEOPLES PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO. 490 Milwaukee Ave. and 461 N. Halsted St. Haymarket 1018, Haymarket 4251

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.

Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikuoti Pannsylvaniajos Ngonbučiuose. Sazinai patarnauja, visokių ligos priežymdymu, laike gimdymo ir po gimdymo. Už dykal patarnauja, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasiite pagalbą. Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Jei abejojate, pasitarkite Dr. A. R. BLUMENTHAL

Otometrists

Tel. Boulevard 6491

4649 S. Ashland Ave.

Kampas 47-tes gat.

2-ryso lubeta

Tel. Boulevard 4115

Dr. Michal Lewinski

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4630 So. Ashland Ave.

arti 47 gatvės

Gydo užsisenėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.

Valandos nuo 11 iki 3 po pietų, 5:30 iki 8:30 valandai vakare. Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

Dr. J. Jakubauskas

Pasekmūngai gydau staigias ir

chronines ligas NAPRAPATI-

JOS budu — be vaistų, be operacijų

4647 So. Halsted St.

Val. 9 iki 12 ir 8 iki 9 vak.

Tel. Boulevard 4774

ROSELANDO OFISAS:

11132 So. Michigan Ave.

2 iki 7 vak. Tel. Pullman 5147

Physical Health Institute DR. VELONIS, Ph. D. C., D. O., N. T.

Gydo įvairias ligas, o ypatingai užsisenėjusias, o ypatingai naujausias budais.

4204 Archer Ave., Chicago, Ill.

Brighton Park, 2-ry lubų, Rumas 1

Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.

Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 pietų.

Telephone Lafayette 4543

Dr. Chiropractor ir Akušerka ANIELĖ KAUSHILLAS

Gydo be vaistų ir be operacijų, visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Kurie sergate kreipkitės, o rasiite pagalbą. Patarimas dovanai.

Valandos nuo 1 iki 9 vakare.

Tel. Yards 4951

3252 So. Halsted St.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasiriję tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1989

DR. S. A. BRENZA

Ofiso Valandos:

9 iki 12, 1 iki 3 deina

ir 6:30 iki 9:30 vakare

4608 S. Ashland Ave.,

netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.

Tel. Kenwood 5107

Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto;

nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3303 So. Morgan St., Chicago.

Telephone

Boulevard 2160

Valandos:

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir

Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4442 So. Western Ave

Tel. Lafayette 4146

Tel. Blvd. 3188
M. Woitkiewicz
BANIS
AKUŠERKA
Turin patyrimą. Pasekmūngai patarnauja moterims prie gimdymo kiekviename atsitikime. Teikia ypatingai prižiūrėjimą. Duoda patarimus moterims ir merginoms dykal.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN

— IŠ RUSIJOS —

Gera lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

